

Справа „Пердіжао проти Португалії” (“Perdigão v. Portugal”)

У рішенні, ухваленому 4 серпня 2009 року у справі *„Пердіжао проти Португалії”*, Суд постановив, що

- було порушено ст. 1 Першого протоколу до Конвенції (захист права власності), оскільки кошти, які мали бути виплачені заявникам після експропріації їхньої землі, були меншими, ніж сума, яку вони сплатили в якості судових витрат.

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити заявникам 190 000 євро на відшкодування матеріальної шкоди. Суд постановив, що визнання порушення Конвенції саме по собі є достатнім для компенсації заявникам моральної шкоди.

Обставини справи

Заявники – подружжя Пердіжао, 1932 та 1933 р.н., є громадянами Португалії та проживають у м. Лісабон. У 1995 році з метою будівництва автомобільної дороги їхню земельну ділянку розміром 130 000 м² було експропрійовано. Заявники вимагали за це у держави понад 20 мільйонів євро компенсації, котра включала покриття потенційного прибутку від експлуатації каменоломні на цій земельній ділянці. У липні 2003 року апеляційний суд м. Евора відхилив їхній позов, зазначивши, що потенційний прибуток від каменоломні не потрібно брати до уваги, та постановив сплатити компенсацію у розмірі лише 197 000 євро. Однак розмір судових витрат, котрі заявники (як сторона, що програла у справі) мали виплатити, перевищувала розмір компенсації. У результаті до держави не лише повернувся розмір коштів, призначених судом до сплати заявникам у якості компенсації, але їм довелося додатково сплатити ще 15 000 євро в рахунок судових витрат (що вони й зробили у лютому 2008 року).

Зміст рішення Суду.

Посилаючись на ст. 1 Першого протоколу до Конвенції, заявники скаржилися на те, що грошова сума, яка їм була присуджена як компенсація за експропріацію землі, згодом була повністю поглинена тією сумою, котру вони повинні були сплатити в якості судових витрат.

Суд не переконали аргументи Уряду про те, що заявники самі були винними у тому, що сума судових витрат була такою значною, оскільки відповідно до португальського законодавства розмір цих витрат залежав від вартості предмету спору. На думку Суду, заявники, використовуючи ті процедурні засоби, котрі були доступними та, як вони гадали, важливими (у цій справі – це прибутки, які подружжя Пердіжао могло отримати від експлуатації каменоломні на земельній ділянці), не можуть бути піддані критиці за намагання докласти якомога більше зусиль для переконання суду.

Перед Судом не було завдання повністю проаналізувати португальську систему визначення та встановлення розміру судових витрат. Однак він

зауважив, що застосування цієї системи на практиці стосовно подружжя Пердіжао призвело до того, що вони не отримали будь-якої компенсації за експропріацію їхньої землі. Тому не було досягнуто «справедливого балансу» між загальними інтересами суспільства (фінансування судової системи) та правами заявників.

Отож, мало місце порушення ст. 1 Першого протоколу до Конвенції.